

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming

Art. 3.1, lid 2, Wnb

Art. 3.5, lid 2 en 4, Wnb

Weigering

Art. 3.1, lid 4, Wnb

Renovatie complex 294 te Venray

Zaaknummer: 2018-204711

Kenmerk: 2018/57513   d.d. 30 augustus 2018

Verzonden: 3 september 2018

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit.....	3
1.1	Afschriften	4
1.2	Rechtsbescherming	4
1.3	Inwerkingtreding.....	4
2	Voorschriften	5
2.1	Algemene voorschriften	5
2.2	Specifieke (soort)voorschriften	5
2.3	Overige voorschriften	6
3	Procedure.....	7
3.1	Aanvraag.....	7
3.2	Bevoegd gezag	7
3.3	Vorbereidingsprocedure.....	7
4	Overwegingen	8
4.1	Beschermingsregimes Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2	8
4.2	Omschrijving aanvraag	8
4.3	Gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.....	9
4.3.1	Andere bevredigende oplossing	9
4.3.2	Belang	10
4.3.3	Staat van instandhouding	10
4.4	Conclusie	11
4.4.1	Gierzwaluw – art. 3.1, lid 2, Wnb	11
4.4.2	Gewone dwergvleermuis – art. 3.5, lid 2 en 4, Wnb	11
4.4.3	Ten overvloede	12
4.4.4	Zorgplicht	12

1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 31 juli 2018 van XXXX, Heinz-Moormannstraat 1b, 5831 AS te Boxmeer, namens XXXX, Postbus 1254, 6040 KG te Roermond, een aanvraag om ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.3 en 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Wonen Limburg. De aanvraag betreft de renovatie van een appartementencomplex bestaande uit 10 blokken aan de Tedderstraat, Doormanstraat, Kruitweg, Gerbrandystraat en de Rooseveltstraat te Venray, in het leefgebied van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2018-204711.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikelen 3.3 en 3.8 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. Aan XXXX ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van de renovatie van appartementencomplex 294, bestaande uit 10 blokken aan de Tedderstraat en omgeving als weergegeven in figuur 1 van onderhavige ontheffing;
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
  - het opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw vernielen of te beschadigen, of nesten van de gierzwaluw weg te nemen, art. 3.1, lid 2, Wnb;
  - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, art. 3.5, lid 2, Wnb,
  - het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, art. 3.5, lid 4, Wnb.
3. dat de ontheffing wordt geweigerd voor zover deze ziet op het verbod genoemd in art. 3.1, lid 4, Wnb ten aanzien van de gierzwaluw omdat het betreffende verbod mede gelet op art. 3.1, lid 5, Wnb niet wordt overtreden.
4. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat de ontheffing wordt verleend voor de periode van 1 september 2018 t/m 1 januari 2021;
6. dat de voorschriften aangaande mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de onder 5 genoemde periode.
7. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 31 juli 2018 deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

drs. M.G.P.I. Arts
Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Postbus 1254, 6040 KG te Roermond.

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- XXXX, Heinz-Moormannstraat 1b, 5831 AS te Boxmeer;
- Gemeente Venray, Postbus 500, 5800 AM te Venray.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied Tedderstraat e.o. gelegen in de gemeente Venray, één en ander zoals is weergegeven op pagina 3, figuur 2, van het bij de aanvraag gevoegde rapport Activiteitenplan: Gewone dwergvleermuis en gierzwaluw, Complex 294 te Venray, 31 juli 2018, rapportnummer 2034.006, alsook in figuur 1 van onderhavig besluit.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage worden gegeven.

2.2 Specifieke (soort)voorschriften

6. Met in achtneming van onderstaande voorschriften, dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport Activiteitenplan: Gewone dwergvleermuis en gierzwaluw, Complex 294 te Venray, 31 juli 2018, rapportnummer 2034.006. Dit rapport maakt tevens onderdeel uit van dit besluit.
7. De ontheffinghouder stelt ten minste één week voorafgaande aan de aanvang van de mitigerende en/of compenserende maatregelen, voor zover die niet (geheel) samenvallen met de periode van de uitvoering van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 9 en 10, het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop mitigerende en/of compenserende maatregelen worden uitgevoerd en worden afgerond. Deze melding kunt u per post versturen naar Postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.
8. De tijdelijke kasten voor de gierzwaluw dienen gedurende de gehele duur van de ontheffing te blijven hangen.
9. De renovatiewerkzaamheden die binnen de kwetsbare periode van de gierzwaluw plaatsvinden (half april t/m 1 september) mogen enkel worden uitgevoerd aan de appartement blokken in het noordelijke deel van de onderzoekslocatie, als weergegeven in figuur 9, blz. 7 van het Activiteitenplan: Gewone dwergvleermuis en gierzwaluw, Complex 294 te Venray, 31 juli 2018, rapportnummer 2034.006.

10. Het ongeschikt maken van de woningen voor de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden gedurende de minst kwetsbare periode met betrekking tot de functionaliteit van de verblijfplaats.
11. De onder voorschrift 8 t/m 10 bedoelde maatregelen worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol dat ten allen tijde op locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerend personeel bekend is.
12. Teneinde de kwaliteit van de verblijfplaatsen te waarborgen dient jaarlijks, gedurende de looptijd van de ontheffing tot 3 jaar na afronding van de werkzaamheden, monitoring plaats te vinden van het gebruik door de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis. De monitoringrapportage dient jaarlijks aan de provincie Limburg te worden aangeleverd.

2.3 Overige voorschriften

13. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, dienen te worden uitgevoerd in afstemming met een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
  - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
  - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
  - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
  - d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
  - e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
  - f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
14. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 10 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 31 juli 2018 heeft XXXX, namens XXXX, een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- Het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw, art. 3.1, lid 2, Wnb;
- Het opzettelijk storen van de gierzwaluw, art. 3.1, lid 4, Wnb;
- Het opzettelijk storen van de gewone dwergvleermuis, art. 3.5, lid 2, Wnb;
- Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, art. 3.5, lid 4, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing - inclusief module soortenbescherming;
- Activiteitenplan: Gewone dwergvleermuis en gierzwaluw, Complex 294 te Venray, 31 juli 2018, rapportnummer 2034.006;
- Asbestinventarisatie buitenschil van 10 flatgebouwen Tedderstraat e.o. Venray, 7 maart 2018, kenmerk 18206701K.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en de artikelen 3.3 en 3.8 is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 3.1) en Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2).

4.1 Beschermingsregimes Vogelrichtlijnsoorten § 3.1 en Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

Op 31 juli 2018, hebben wij ontvangen van aanvrager een aanvraag om ontheffing van de in artikel 3.1, lid 2 en 4, Wnb en artikel 3.5, lid 2 en 4, Wnb opgenomen verboden om het opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de gierzwaluw te vernielen of te beschadigen, of nesten van de gierzwaluw weg te nemen en/of het opzettelijk verstoren van de gierzwaluw en het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en/of het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. De ontheffingsaanvraag is ingediend ten behoeve van de renovatie van appartementencomplex 294, Tedderstraat e.o. te Venray, voor de periode van 1 september 2018 t/m 1 januari 2021.

Met betrekking tot art. 3.1, lid 4, Wnb, wordt het verzoek tot ontheffing ten aanzien van de gierzwaluw geweigerd. Volgend uit art. 3.1, lid 5, Wnb blijkt dat art. 3.1, lid 4, Wnb niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Middels de opgenomen mitigerende/compenserende maatregelen wordt de staat van instandhouding van de gierzwaluw gegarandeerd. Hiertoe is een ontheffing van art. 3.1, lid 4, Wnb niet benodigd.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.3, lid 4, Wnb en/of 3.8, lid 5, Wnb is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort [en/of] er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

De initiatiefnemer is voornemens de appartementencomplexen aan de Tedderstraat e.o. grootschalig te renoveren om het energielabel van C naar A+ te brengen en de woningen weer toekomstbestendig te maken.

De werkzaamheden bestaan uit:

- het vernieuwen van daken;
- het aanbrengen van spouwisolatie;
- het aanbrengen van een nieuwe laag stucwerk tegen de buitengevel;
- het vervangen van kozijnen en glas;
- het vervangen van bestaande balkons.

De planlocatie betreft het woningcomplex Tedderstraat e.o., bij Wonen Limburg bekend als complex 294. Het woningcomplex bestaat uit appartementen gelegen aan de Tedderstraat, Doormanstraat, Kruitweg, Gerbrandystraat en de Rooseveltstraat. In figuur 1 is de planlocatie weergegeven waarbij de betreffende gebouwen met wit zijn omlijnd.

Figuur 1: Het projectgebied

4.3 Gierzwaluw en gewone dwergvleermuis

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden omdat het de renovatie betreft van reeds bestaande woningen waarbij de inrichting van het groen niet wordt aangetast of gewijzigd. Een alternatieve werkwijze is om buiten de kwetsbare perioden van de soorten werkzaamheden uit te voeren en te voorzien in voldoende tijdelijke en permanente mitigerende/compenserende alternatieve verblijfplaatsen.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van de volgende belangen:

Vogelrichtlijn: gierzwaluw

“In het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid”.

Habitatrichtlijn: gewone dwergvleermuis

“In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten”.

Het doel van de woningen is niet alleen het energetisch aanpassen van de woningen aan de toekomst, maar ook bouwtechnisch ervoor zorgen dat de woningen lange tijd mee gaan. Veel van de huidige woningen voldoen niet meer aan de eisen van de huidige tijd. Door de slechte staat van woningen kunnen vochtproblemen ontstaan. Hoewel vochtproblematiek niet direct leidt tot acuut gevaar voor de volksgezondheid op de korte termijn, vormt dit op de lange termijn dit wel een ernstig gevaar voor de volksgezondheid doordat vochtproblematiek leidt tot schimmelvorming alsmede de aanwezigheid van huisstofmijt. De nieuwe isolatie vermindert de kans op vochtproblematiek aanzienlijk en levert zo juist een positief effect op voor het binnenklimaat van de woningen voor bewoners. Hiernaast is in de 10 appartementengebouwen asbesthoudend materiaal aangetroffen tijdens een asbestinventarisatie. Door de renovatie worden de desbetreffende asbesthoudende platen verwijderd.

4.3.3 Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Uit het protocollair veldonderzoek van het plangebied zijn 49 nestlocaties van de gierzwaluw vastgesteld. De nestlocaties bevinden zich onder de dakrand waar een ruimte is bovenop de gevel. Daarnaast bevindt een groot deel van de nesten zich in het overstek waar in het verleden openingen voor de gierzwaluw zijn gecreëerd. Bij de voorgenomen werkzaamheden aan de daken vindt beschadiging/vernietiging plaats van 49 nestlocaties. Verstoring van essentieel foerageergebied voor de gierzwaluw is niet aan de orde.

De gierzwaluw is een uitgesproken zomervogel en is vrijwel uitsluitend van april t/m oktober in Nederland aanwezig, hierbij wordt de winter wordt in Afrika doorgebracht. De tweede helft van april komen de eerste vogels in Nederland aan voor de voortplantingsperiode. De meest kwetsbare periode (voortplantingsperiode) van de soort loopt van de tweede helft van april t/m 1 september.

In de lente van 2018 zijn voorafgaand aan het gierzwaluwonderzoek preventief 27 triple en 20 single gierzwaluwkasten opgehangen in de directe omgeving van het plangebied, waarmee 101 alternatieve nestgelegenheden zijn aangeboden voor de gierzwaluw. De kasten zijn allen opgehangen binnen 175 meter van het projectgebied. Na de renovatie worden ronde openingen in het overstek gecreëerd op de plekken waar deze in de oorspronkelijke situatie ook aanwezig waren waarbij in het overstek een ruimte wordt gecreëerd. Na afronding van de renovatie zorgen de genomen maatregelen voor 300 potentiële nestlocaties voor de gierzwaluw binnen het plangebied.

Een deel van de appartementenblokken wordt gerenoveerd binnen het broedseizoen van de gierzwaluw. Hierbij worden de te renoveren blokken voorafgaand aan het broedseizoen (vóór 15

maart) ongeschikt gemaakt om de aanwezigheid van broedgevallen tijdens het broedseizoen te voorkomen. De bebouwing wordt ongeschikt gemaakt door openingen in het dak en ruimte onder de dakrand rondom de bebouwing ontoegankelijk te maken. In de planning van de te renoveren appartementenblokken dient rekening te worden gehouden met aangrenzende appartementenblokken die tijdens het broedseizoen in gebruik zijn door de gierzwaluw, hiertoe is in H2 een voorschrift opgenomen.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende Vogelrichtlijnsoort.

Gewone dwergvleermuis

Uit protocollair onderzoek is gebleken dat er zich binnen het plangebied twee zomerverblijfplaatsen en één zomer- en paarverblijfplaats bevindt van de gewone dwergvleermuis. In totaal zijn er 5 individuen aangetroffen. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van een kraam- en/of massawinterverblijfplaats. Foerageermogelijkheden in de omgeving blijven behouden doordat de groenstructuur niet wordt aangetast.

In de lente van 2018 zijn preventief 28 vleermuiskasten van diverse afmetingen opgehangen waarmee in totaal 5 kleine zomer- en/of paarverblijfplaatsen, 1 grote zomerverblijfplaats en 1 kraamverblijfplaats als alternatieve verblijfplaatsen zijn aangeboden voor de gewone dwergvleermuis.

In elk gebouw worden permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis aangeboden door het inbouwen van vleermuiskasten. In totaal worden er 20 inbouwkasten in het plangebied verwerkt waarmee tevens 20 permanente verblijfplaatsen worden gecreëerd.

Binnen het plangebied zijn in drie appartementenblokken zomer- en/of paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. De verblijfplaatsen bevinden zich in de spouwmuur en/of achter gevelbetimmering, waardoor niet uitgesloten kan worden dat de verblijfplaatsen in de winter gebruikt worden als kleine (winter)verblijfplaats door dezelfde individuen. Het ongeschikt maken van de woningen dient dan ook uitgevoerd te worden gedurende de voor de soort minst kwetsbare periode. Het ongeschikt maken bestaat uit het plaatsen van diverse 'exclusion flaps' ofwel door het verwijderen van asbestbeplating waarmee tocht wordt gecreëerd.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.4 Conclusie

4.4.1 Gierzwaluw – art. 3.1, lid 2, Wnb

Het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Vogelrichtlijnsoorten biedt ten aanzien van de gierzwaluw voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepaling als opgenomen in artikel 3.1.

4.4.2 Gewone dwergvleermuis – art. 3.5, lid 2 en 4, Wnb

Voorts biedt het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5.

4.4.3 Ten overvloede

Het is toegestaan de renovatiewerkzaamheden te realiseren zonder ontheffing van de verbodsbepaling voortvloeiend uit 3.1 voor de huismus (*Passer domesticus*) gezien de soort of verblijfplaatsen hiervan niet zijn aangetroffen tijdens het protocolair onderzoek. Als de werkzaamheden zoals genoemd in het Activiteitenplan niet conform de beschrijving worden uitgevoerd, is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 Wnb.

Het is mogelijk dat in het projectgebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.1 en/of paragraaf 3.2 Wnb en/of paragraaf 3.3 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.4 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen. Dat houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.